

Dosarul nr. 2ra-1810/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, M. Guzun, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

2 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Străisteanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Procuraturii municipiului Chișinău oficiul Centru cu privire la obligarea examinării cererii, constatarea încălcării dreptului la justiție, a dreptului la un proces echitabil, a dreptului la un recurs efectiv și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cu încetarea procesului în legătură cu faptul că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă

constată:

La 1 octombrie 2018, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM și Procuraturii municipiului Chișinău oficiul Centru cu privire la obligarea examinării cererii, constatarea încălcării dreptului la justiție, a dreptului la un proces echitabil, a dreptului la un recurs efectiv și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 27 iunie 2018, în temeiul art. 30, 71 și 400 Cod contravențional, a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne al RM o cerere, prin care a solicitat examinarea în termenul prevăzut de lege a cererii în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional cu aplicarea în privința persoanelor vinovate din cadrul ÎS „Poșta Moldovei” a dispozițiilor art. 71 Cod contravențional.

În conținutul cererii menționate, a indicat că la 10 octombrie 2017, Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a emis o hotărâre, prin care a constatat încălcarea dreptului lui de acces la informație și a încasat din contul ÎS „Poșta Moldovei” în beneficiul lui suma de 100 de lei cu titlu de prejudiciul moral, hotărâre care a fost menținută prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție. Astfel, s-a constatat cu certitudine, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă că angajații ÎS „Poșta Moldovei”, intenționat au încălcat grav prevederile Legii privind accesul la informație. Prin urmare, acțiunile persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul ÎS „Poșta Moldovei” cad sub prevederile art. 71 Cod contravențional.

A mai notat reclamantul că la 17 august 2018, a primit un răspuns de la Inspectoratul de Poliție Centru mun. Chișinău în care a fost indicat că în acțiunile angajaților ÎS „Poșta Moldovei” nu se întrunesc semnele constitutive ale componenței de contravenție sau infracțiune. La fel, a fost menționat că în caz de dezacord cu răspunsul, este în drept să se adreseze în instanța de contencios administrativ.

Totodată, la 21 august 2018, a depus plângere către Procuratura mun. Chișinău oficiul Centru, iar la 11 septembrie 2018, a depus plângere către Ministerul Afacerilor Interne al RM împotriva acțiunilor ilegale comise de agentul constatat Timofei Storceac.

Drept urmare, la 19 septembrie 2018, a primit un alt răspuns de la Direcția de Poliție mun. Chișinău, întocmit de Timofei Storceac, prin care repetat a fost refuzată examinarea cererii din 27 iunie 2018 conform prevederilor Codului contravențional.

La 24 septembrie 2018, a primit un răspuns de la Procuratura mun. Chișinău oficiul Centru, prin care a fost refuzat în examinarea plângerii, fiind indicat, la fel, că acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ.

Astfel, a obiectat că îi este încălcat grav dreptul la justiție, iar angajații Ministerului Afacerilor Interne al RM și ai Procuraturii, intenționat, vădit ilegal, eronat, au făcut trimitere la Legea cu privire la petiționare și Legea contenciosului administrativ.

A învederat că prejudiciul material și moral este în directă legătură cu acțiunea ilegală a angajaților Ministerului Afacerilor Interne al RM.

Prin comportamentul abuziv, ilegal, contrar tuturor prevederilor legislației în vigoare, angajații Ministerului Afacerilor Interne al RM au trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care au refuzat să aplice legea, au provocat daune materiale irecuperabile.

Așadar, mărimea prejudiciului moral cauzat o estimează în suma de 10000 de lei care este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare decise împotriva Moldovei.

A precizat că prejudiciul cauzat se manifestă prin sentimente de frustrare ca urmare a caracterului ilegal al acțiunilor angajaților Ministerului Afacerilor Interne al RM, comise vădit contrar legislației, suferințe continue din cauza nenumăratelor ilegalități comise în privința lui de către angajații Ministerului Afacerilor Interne al

RM, fabricarea dosarelor penale, contravenționale, refuzul examinării plângerilor, cererilor, distrugerea dosarelor și falsificarea documentelor, suferințe psihice și fizice, dureri, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonisit - limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale, anxietate cauzată de incertitudinea creată de angajații Ministerului Afacerilor Interne al RM.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 3 din Legea cu privire la petiționare, art. 2, 6, 7, 8, 10, 30, 71, 369, 400, 425, 440 Cod contravențional, art. 2, 4, 5 CPC, art. 8, 10, 14, 1398, 1416 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea scrisorii nr. 18758 din 17 august 2018 întocmită vădit ilegal de agentul constator Timofei Storceac din cadrul Inspectoratului de Poliție sect. Centru mun. Chișinău, a scrisorii nr. S-1416 din 19 septembrie 2018 întocmită vădit ilegal, tot de agentul constator Timofei Storceac din cadrul Inspectoratului de Poliție sect. Centru mun. Chișinău și semnată de Corneliu Groza din cadrul Direcției de Poliție Chișinău, a scrisorii nr. 9505 din 24 septembrie 2018 întocmită vădit ilegal de procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Centru, Roman Eremciuc, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM să examineze cererea din 27 iunie 2018 despre comiterea de către angajații ÎS „Poșta Moldovei” a contravenției prevăzută de art. 71 Cod contravențional, în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional, constatarea încălcării drepturilor lui prevăzute de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană - dreptul la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv, încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al RM în beneficiul lui a sumei de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la justiție, dreptului la un proces echitabil și dreptului la un recurs efectiv.

Prin încheierea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM.

Prin hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

Au fost anulate ca ilegale scrisoarea IP sect. Centru mun. Chișinău nr. 18758 din 17 august 2018, scrisoarea DP mun. Chișinău nr. S-1416 din 19 septembrie 2018 și scrisoarea Procuraturii mun. Chișinău oficiul Centru nr. 15-183 pet/18-9505 din 24 septembrie 2018.

A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne al RM să examineze cererea lui Gheorghe Străisteanu din 27 iunie 2018 în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional.

A fost încasată din contul Ministerului Afacerilor Interne al RM în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu cu titlu de prejudiciu moral suma de 200 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță, cu referire la prevederile art. 440-441 Cod contravențional, a conchis că agentul constator pe marginea sesizării reclamantului privind săvârșirea contravenției de către persoanele din cadrul

ÎS „Poșta Moldovei” în baza art. 71 Cod contravențional, urma să o examineze în conformitate cu prevederile Codului contravențional, iar concluzia cu privire la lipsa competenței de contravenție urma să fie expusă și materializată printr-o decizie/încheiere care se contestă în condițiile Codului contravențional, dar nicidecum prin scrisori cu drept de contestare în instanța de contencios administrativ.

Prin urmare, scrisoarea IP sect. Centru mun. Chișinău nr. 18758 din 17 august 2018, scrisoarea DP mun. Chișinău nr. S-1416 din 19 septembrie 2018 și scrisoarea Procuraturii mun. Chișinău oficiul Centru nr. 15-183 pet/18-9505 din 24 septembrie 2018 nu au fost emise în conformitate cu prevederile legale, deci urmează a fi anulate ca fiind ilegale, cu obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM să examineze cererea lui Gheorghe Străisteanu din 27 iunie 2018 în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional.

Ținând cont de erorile admise la examinarea sesizării reclamantului de către reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne al RM, prima instanță a evidențiat că lui Gheorghe Străisteanu i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Totodată, instanța a precizat că suma de 10000 de lei solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, deci suma de 200 de lei pentru suferințele cauzate reprezintă o satisfacție echitabilă.

Cu referire la netemeinicia pretenției din acțiune privind constatarea încălcării dreptului la justiție, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la un recurs efectiv, prima instanță a accentuat că reclamantul pe marginea scrisorilor pârâților le-a putut contesta în instanță și s-a adresat în acest sens în instanța de judecată, beneficiind de un proces echitabil, în cadrul căruia a avut posibilitatea să depună cereri, demersuri, să dea explicații și să-și apere drepturile și interesele sale încălcate prin scrisorile contestate.

Prin decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM, casată hotărârea primei instanțe, cu încetarea procesului în legătură cu faptul că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că cererea lui Gheorghe Străisteanu din 27 iunie 2018 urmează a fi examinată în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional și nu poate constitui obiectul de examinare în procedură civilă.

Astfel, instanța de apel a accentuat că contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatat, conform competenței teritoriale, iar agentul constatat expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Or, Gheorghe Străisteanu a sesizat Ministerul Afacerilor Interne al RM privind săvârșirea contravenției de către persoanele din cadrul ÎS „Poșta Moldovei” în baza art. 71 Cod contravențional, astfel concluzia cu privire la lipsa competenței de contravenție urma a fi expusă și materializată printr-o decizie/încheiere care se contestă în condițiile Codului contravențional, iar contestația împotriva deciziei

emise asupra cauzei contravenționale nu se examinează de instanța de judecată în procedură civilă, ci de instanța de judecată competentă.

La 16 iulie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Gheorghe Străisteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei în instanța supremă, cu emiterea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală, emisă contrar tuturor prevederilor legislației naționale și internaționale, cât și practicii Curții Supreme de Justiție în cazuri cu situații similare.

A evidențiat că dânsul a demonstrat că cererea din 27 iunie 2018 nu a fost examinată în strictă conformitate cu prevederile Codului contravențional, nu a fost emisă nicio decizie, încheiere, proces-verbal cu privire la contravenție care ar putea fi contestate în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

Astfel, agentul constator nu a emis nicio decizie potrivit Codului contravențional, fiind întocmită doar o scrisoare, un răspuns, prin urmare, nu există temei pentru a contesta în procedura contravențională.

În concluzie, a menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La 20 august 2019, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM a depus referință la recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 5 septembrie 2019, Ministerul Afacerilor Interne al RM a depus referință la recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 13 septembrie 2019, Procuratura municipiului Chișinău Oficiul Centru a depus referință la recursul de Gheorghe Străisteanu, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 iulie 2019 împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Străisteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Străisteanu împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari